

LOKALA EXEMPEL PÅ FÖREBYGGANDE ARBETE MOT
VÅLDSBEJAKANDE EXTREMISM

En regional samordnare för hela Värmland

BROTTSFÖREBYGGANDE CENTRUM VÄRMLAND

En regional samordnare för hela Värmland

I Värmland ger en regional samordnare länets 16 kommuner handfast stöd för att förebygga våldsbejakande extremism. Utbildningspaket till första linjens tjänstepersoner, stöd i upprättandet av lokala handlingsplaner samt skapandet av en referensgrupp med förståelse för den lokala problembilden är några av de åtgärder som vidtagits för att motverka radikaliserings bland unga. Bakom initiativet står en civilsamhällesaktör med mångårig erfarenhet av brottsförebyggande arbete.

Bakgrund

Brottsförebyggande Centrum i Värmland (BFC) har, sedan sin start 1995 arbetat mot vit makt-miljön som har ett historiskt starkt fäste i länet. Konserter, flygbladsutdelningar och hot är en effekt av de extrema gruppernas närvaro och ett vanligt inslag i den regionala vardagen. När BFC under 2013, tillsammans med Karlstad universitet, genomförde en utredning om behovet av utveckla en avhoppbar verksamhet i länet framkom något annat. Många tjänstepersoner i länets 16 kommuner upplevde att de saknade ordentlig kunskap om hur olika våldsbejakande miljöer fungerar. BFC sökte därför bidrag hos Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) med målet att upprätta en regional samordning för hela länet. Ett projektanslag om 434 000 kronor beviljades för första året med möjlighet till förlängning. Lars Stiernelöf fick rollen som regional samordnare och drog igång arbetet under hösten 2015. Med 15 års erfarenhet av demokratifrämjande arbete i Sunne kommun hade Lars en tydlig bild av vad som skulle göras. Länets alla kommuner behövde ett konkret och handfast stöd för att åstadkomma faktiskt verkstad.

Hur Värmland har gått tillväga

Eftersom MUCF delfinansierar projektet inleddes arbetet med att skicka ut en inbjudan om deltagande till länets samtliga kommuner. För att få BFC:s stöd betalar de 10 000 kronor per kommun och år. Intresset att delta var stort. Vid skräddarsydda introduktionsföreläsningar utbildade

Lars kommunernas tjänstepersoner i hur olika våldsbejakande miljöer ser ut och hur den lokala problematiken ter sig. Han informerade också kommunerna om hur han avsåg stötta dem i att arbeta förebyggande mot våldsbejakande extremism.

Kunskap har identifierats som en huvudnyckel för framgång i det förebyggande arbetet. Lars och BFC har därför utformat olika utbildningspaket. Dessa erbjuds de kommuner som deltar i samordningsprojektet. Det mindre utbildningspaket är APT-anpassat och finns i olika tappning för olika tjänstegrupper. En mer omfattande utbildning som passar bättre när olika förvaltningar samutbildas erbjuds också. Utbildningstillfällena arrangeras tillsammans med chefen för aktuell förvaltning och innehåller information om radikaliseringsprocessen, de våldsbejakande miljöerna och ideologierna. Bemötande och samtalsmetod är också viktiga komponenter i utbildningen.

Lars och BFC har också skapat en mall för lokala handlingsplaner och ger handfast stöd till de kommunala tjänstepersoner som upprättar dessa dokument. Lars poängterar att detta lett till att de flesta kommunerna i länet idag har en färdig handlingsplan att arbeta efter. Han lyfter fram vikten av att dokumenten har en tydlig lokal förankring och utgår ifrån den faktiska problembilden. BFC har skapat en referensgrupp med representanter från Polisen, Kriminalvården, psykiatri, Rädda Barnen, Brottsofferjouren, Länsstyrelsen, Svenska kyrkan och lokala muslimska föreningar. Tillsammans får de en bättre förståelse för vilka utmaningar Värmland står inför.

Lars tycker att det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i Värmland nu fungerar väl på systemnivå. Morgondagens utmaning består i att få till ett riktigt görande i kommunerna. Han ser en åtgärdsbank med konkreta insatser som en viktig del i detta arbete. En sådan kan exempelvis innehålla komponenter som föräldrastöd, handledning och stöd vid avhopp. Under 2017 har Lars och BFC för avsikt att utforma sådana komponenter tillsammans med länets kommuner.

”Media har målat upp en motsättning mellan att arbeta repressivt och förebyggande mot våldsbejakande extremism. De kommuner som har skapat förebyggande åtgärder har ofta pekats ut som naiva vilket har skapat en passivitet hos många” säger Lars Stiernelöf, regional samordnare mot våldsbejakande extremism i Värmland”

Framgångsfaktorer

- Den regionala samordningen har möjliggjort ökad kompetens till en billig penning för tjänstepersoner i några av landets minsta kommuner.
- Kommunernas tjänstepersoner har, genom den regionala samordnaren, fått en person med lokal förankring och kunskap som de kan ringa och få stöd av i frågor rörande våldsbejakande extremism.

Utmaningar

- För att förebygga våldsbejakande extremism måste en uppsjö aktörer samlas kring samma bord. I Värmland har det varit svårt att få med skolan i arbetet. Att nå denna aktör är viktigt.
- BFC:s lokala kontaktpersoner har också motsvarande funktion hos nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism. Det är en brokig skara personer med såväl fritidsledare som politiska chefer. Detta gör det ibland svårt att samlas.

Upplysningar om innehållet
Malin, Svanberg, malin.svanberg@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2016

Text: Louisa Tarras-Wahlberg